

IZM VISC Eiropas Sociālā fonda projekts
“Dabaszinātnes un matemātika”

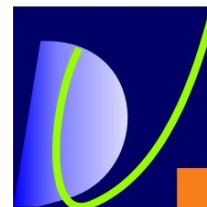
SKOLOTĀJU STUDIJU PROGRAMMU NODARBĪBU MATERIĀLI DABASZINĀTŅU UN MATEMĀTIKAS DIDAKTIKĀ

Latvijas
Universitāte

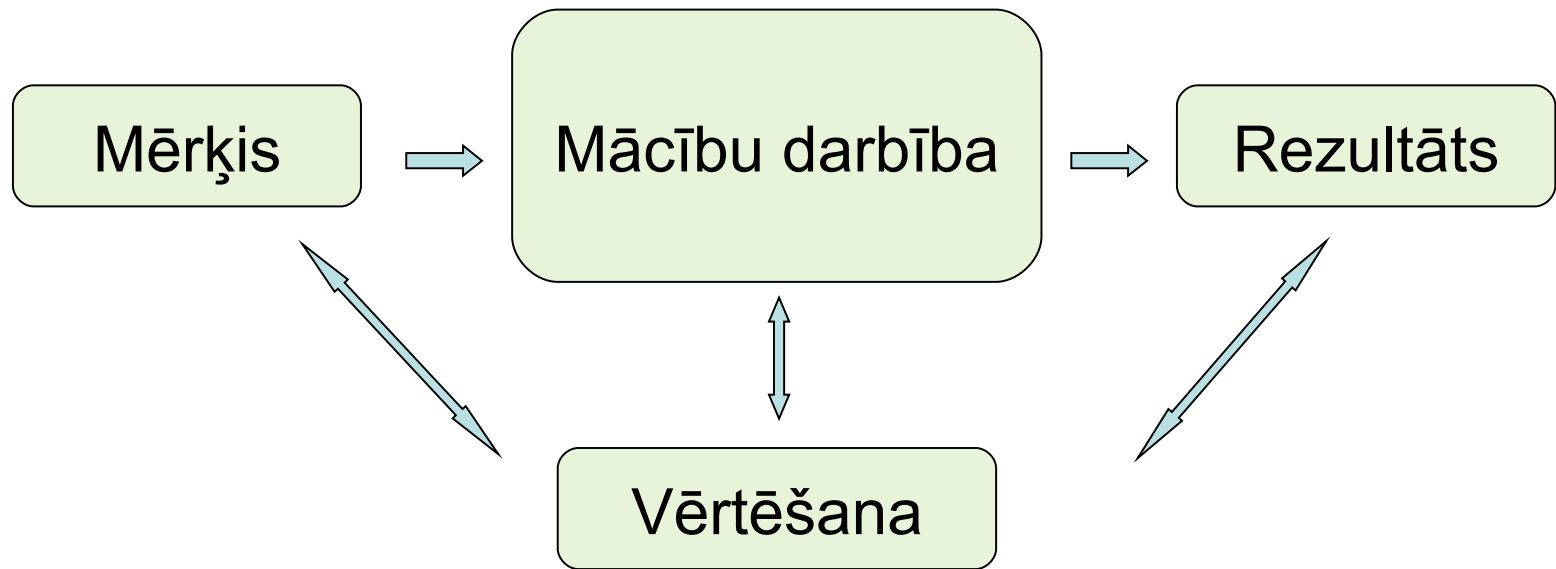
Liepājas
Universitāte

Daugavpils
Universitāte

Vērtēšana mūsdienīgā mācību
procesā..

Mācību procesa norises shēma

**Ko tradicionāli vērtē skolotājs?
Kā/ ar kādu mērķi iesaistīt skolēnu
vērtēšanas procesā?**

Vērtēšanas pamatnostādnes

- Vērtēšana jāuzlūko kā **stratēģija**, kas atbalsta un stimulē mācīšanos, iesaistot šajā procesā gan skolēnus, gan skolotājus, gan vecākus.
- Vērtēšana jāvirza kā **intelektuāla darbība**, kas ietver sevī mācību motīvu veidošanu, apzinātu savas darbības mērķu un līdzekļu plānošanu, līdzatbildību par saviem mācību rezultātiem.
- Mācību sasniegumu vērtēšanas procesā savienojams skolotāja vērtējums un skolēna pašvērtējums.

(Krastiņa, 2001)

Vērtēšana – informācijas ieguves process

Vērtēšanas mērķi

Palīdzēt skolēnam:

- legūt informāciju par viņa individuālajiem sasniegumiem
- Nostiprināt viņa zināšanas un prasmes pirms pārejas uz nākamo izglītības posmu
- Vairot pašapziņu un ticību savām spējām
- Nodrošināt tālākvirzības mērķus

Palīdzēt skolotājam:

- legūt informāciju par mācību programmas realizāciju
- Diagnosticēt skolēnu mācīšanos
- legūt informāciju par skolēnu individuālajiem sasniegumiem
- Pieņemt lēmumu par mācību procesu

Kas ir vērtēšana?

Vērtēšana ir process, kurā tiek apkopota, interpretēta un sintezēta informācija, lai:

- izdarītu spriedumu par audzēkņiem;
- dotu audzēkņiem atgriezenisko saiti par viņu progresu, stiprajām un vājajām pusēm;
- spriestu par mācīšanas efektivitāti;
- dotu informāciju pedagoģijas politikai.

(American Federation of Teachers et al., 1990). (Geidžs, Berliners, 1999)

Vērtēšanas pamatprincipi

- Obligātuma princips
- Prasību atklātības un skaidrības princips
- Atbilstības princips
- Pozitīvo sasniegumu summēšanas princips
- Regularitātes princips
- Izmantoto veidu dažādības princips

Kas vērtē?

Iekšējo vērtēšanu veic:

- Skolotājs mācību procesā
- Skolēni savstarpējā vērtēšanā
- Skolēns pašnovērtēšanā

Ārējo vērtēšanu veic:

- Skolas administrācija
- Eksperti
- Vecāki
- Valsts institūcijas

Vērtēšanas veidi (pēc mērķa)

- Diagnosticējošā
- Formatīvā
- Summatīvā

Vērtēšanas veidi (pēc vietas mācību procesā)

- Ievadvērtēšana
- Kārtējā vērtēšana
- Nobeiguma vērtēšana

Kad vērtē?

- Uzsākot mācības
- Mācību procesā
- Nobeigumā

Kas jāņem vērā?

- Mācību saturs
- Izmantotās mācību metodes

Kas tiek vērtēts?

- Zināšanas
- Specifiskās mācību priekšmeta prasmes
- Vispārējās prasmes
- Attieksmes

Vērtēšanas formas

Pēc norises:

- mutvārdos
- rakstos
- kombinēti

Pēc veida:

- novērošana
- aptauja
- skolēnu pašnovērtējums
- pārbaudes darbs
- laboratorijas darbs
- projekts
- diskusija
- darbu mape u.c.

Pārbaudes darbu uzdevumu veidi

Izvēles uzdevumi:

- pareizs/nepareizs
- atbilžu izvēle
- savietošana

Īso atbilžu uzdevumi

Tukšo vietu aizpildīšanas uzdevumi:

- ievietošana
- pabeigšana

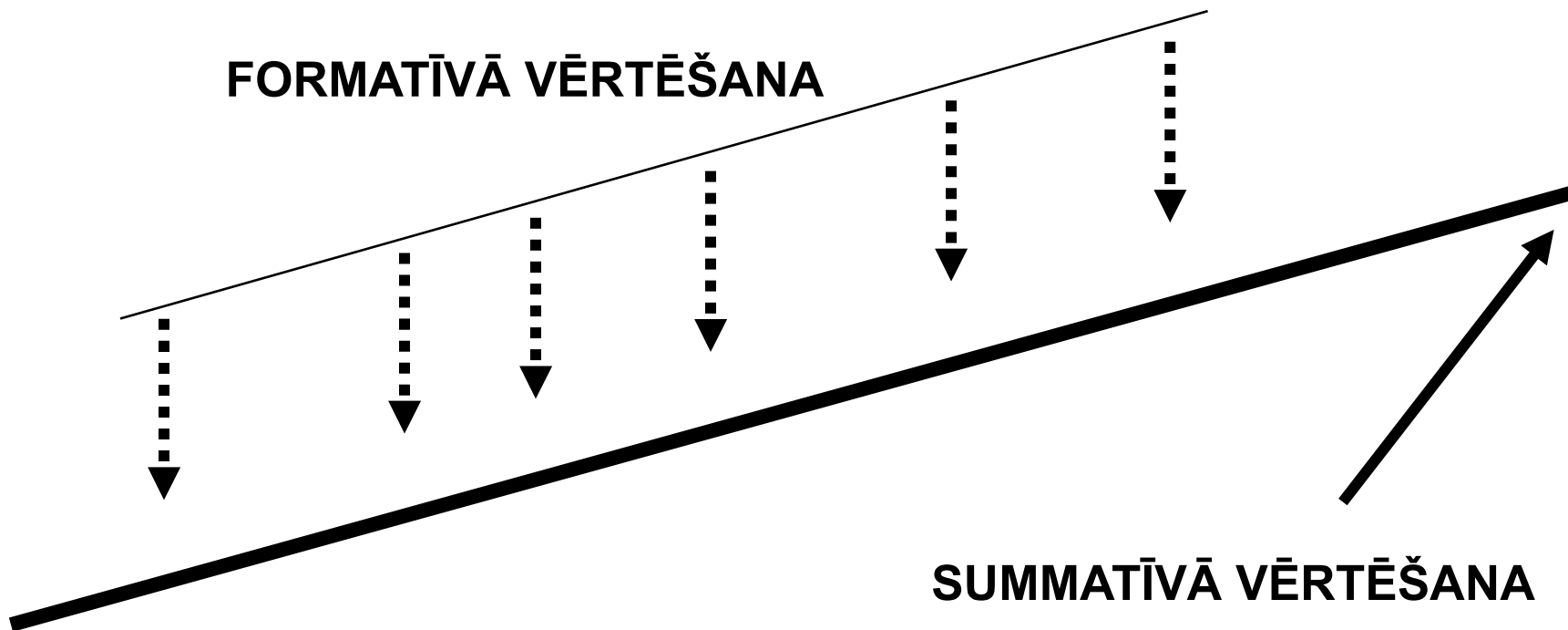
Izvērsto atbilžu uzdevumi:

- situāciju analīze
- radošo risinājumu izstrāde
- tematisku aprakstu veidošana

Vērtēšanas atspoguļojums

- Aprakstoši
- Ieskaitīts/neieskaitīts
- Balles

VĒRTĒŠANA MĀCĪBU PROCESĀ

**SKOLĒNAM
SASNIEDZAMĀIS
REZULTĀTS**

SKOLĒNS

Atbild uz jautājumiem:

Ko es jau zinu, protu?

Kas man vēl neizdodas,
jāmācās?

Ko un kā darīt tālāk, lai
rezultāts būtu vēl labāks?

SKOLOTĀJS

Pirms procesa izvēlas uzdevumus,
vienojas par kritērijiem, apraksta
sniegumu

Procesā organizē, vada
formatīvo vidi

Pēc procesa konstatē
situāciju, dod kvalitatīvu
atgriezenisko saiti

Kādai jābūt formatīvajai vērtēšanai?

- mērķtiecīgai un plānotai
- nepārtrauktai
- tūlītējai un maksimāli ātrai laikā (5 – 15 min)
- informatīvai – iegūto informāciju jāizmanto mācīšanās/ mācīšanās uzlabošanai
- fokusētai uz to, kas vēl jādara, lai pilnveidotos
- fokusētai uz pašnovērtējuma prasmju attīstīšanu
- vērtējumu un ieteikumus vislabāk izteikt aprakstošu komentāru veidā

Atgriezeniskai saitei jābūt:

- vērstai uz mācīšanās uzlabošanu
- maksimāli ātrai laikā
- sniedzot informāciju jādromā, kā jutīsies skolēns